

Otevřená společnost, o. p. s., Vás zve na:

**SEMINÁŘ „GENDER VE ŠKOLE“
pořádaný na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**

termín: čtvrtek 25. 5. 2006, 9:00 – 13:00

místo konání: MŠMT ČR, Karmelitská 7, zasedací místnost č. 81

Projekty a organizace – krátké představení

**1. Projekt Gender ve škole: Zavádění konceptu gender do pedagogické praxe
(Otevřená společnost, o. p. s.)**

prezentují: Mgr. Irena Smetáčková a Mgr. Klára Vlková

Projekt „Zavádění konceptu gender do pedagogické praxe: Gender ve škole“ od roku 2003 realizuje Otevřená společnost, o. p. s., pod vedením Mgr. Ireny Smetáčkové a Mgr. Kláry Vlkové. Projekt je financován ze zdrojů Nadace Open Society Fund Praha. Projekt má za cíl podpořit podmínky a nástroje pro zvyšování genderové citlivosti v české společnosti. Změnu postojů k rovnosti mužů a žen lze efektivně prosazovat prostřednictvím výchovy a vzdělávání nejmladší generace. Výchova a vzdělávání probíhá v určitém institucionálním rámci, který v současné době není prosazování rovnosti mužů a žen a zvyšování genderové citlivosti příliš nakloněn. Projekt se proto zaměřuje na změnu tohoto rámce, na vybudování trvalejších základů v oblasti školství. V rámci projektu byla v roce 2005 vydána kniha Gender ve škole - Příručka pro vyučující předmětů občanská výchova, občanská nauka a základy společenských věd na základních a středních školách. V květnu 2006 je plánováno vydání studijního materiálu pro budoucí učitele a učitelky, tj. studující pedagogických fakult a dalších fakult nabízejících pedagogické vzdělání.

e-mail: genderveskole@osf.cz

web: www.osops.cz/genderveskole

2. Analýza odměňování ve školství (Otevřená společnost, o. p. s.)

prezentuje: Ing. Petr Pavlík, Ph.D.

Projekt si klade za cíl realizovat komplexní analýzu odměňování pedagogických pracovníků a pracovníků v resortu školství. Mapuje rozdíly v průměrných platech učitelů a učitelek a odhaluje některé z mechanismů, kterými se tyto rozdíly vytvářejí a reprodukují. Na základě sekundární analýzy dostupných statistických dat a kvalitativní sondy ve vybraných základních a středních školách jsou formulována doporučení směrem k MŠMT a k vedení základních a středních škol.

web: www.osops.cz/cz/projekty/genderova-rovnost/odmenovani-ve-skolstvi/

3. Projekt Rovné příležitosti v pedagogické praxi (Žába na prameni, o. s.) prezentují: Dana Radová a Hana Květová

Projekt podpořený Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Na pilotním projektu Rovné příležitosti v pedagogické praxi spolupracuje přes dvacet odbornic a odborníků (z oborů rovné příležitosti, genderová studia, sociologie, pedagogika a další) spolu s týmem vyučujících základních škol, kteří přinášejí cennou zpětnou vazbu a reflexi. Semináře jsou interaktivním prostorem pro hledání možností, jak začlenit principy rovných příležitostí a genderově senzitivní výchovy do praxe vyučujících základních škol, ale i do života. Nabízíme vyučujícím také informační server www.rppp.cz, kde najdou všechny potřebné informace k probírané problematice, mohou zde navzájem diskutovat, radit se, představovat své vlastní projekty a domácí úkoly ze seminářů. Vydáváme také elektronický dvouměsíčník RPPP, který rozesíláme jak všem účastnícím a účastníkům našich seminářů, tak do všech základních škol v Praze. Naše společné hledání, ověřován v praxi, východiska, či strategie budou shrnuty po skončení projektu do Sborníku dobré praxe.

Občanské sdružení Žába na prameni se podílí na osvětě a prevenci v oblasti rovných příležitostí žen a mužů. Připravuje projekty, vzdělávací semináře, workshopy a programy zaměřené na genderovou problematiku.

Podsekce Líšnická žába na prameni si klade za cíl rozvoj spolkového i kulturního života a komunální politiky v obci. Vydává nezávislé noviny, spolupracuje s místní základní školou i občanskými iniciativami.

**e-mail: dana@zabanaprameni.cz
web: www.zabanaprameni.cz**

4. NESEHNUTÍ Brno (kampaň Ženská práva jsou lidská práva a její dílčí projekty zaměřené na vzdělávání) prezentuje: Kristýna Pešáková

Dlouhodobá kampaň Ženská práva jsou lidská práva je zaměřena na spoluvytváření prostoru, v němž by se měnily postoje k otázkám spojeným se stereotypními představami o roli žen a mužů a řešily se problémy z toho vyplývající (násilí na ženách, nerovnost na pracovním trhu a v dalších sférách apod.). Projekty realizované v rámci kampaně se zaměřují především na informační a vzdělávací aktivity. Jejich hlavním cílem je přenést informace a diskuse z odborných a akademických rovin mezi širší veřejnost a do všedního života. Aktivity tvoří vzdělávací semináře (pro veřejnost či odborné skupiny vč. pedagogických pracovníků/ic), přednášky, veřejné tematické akce (besedy, filmové projekce, pouliční informační stánky, putovní foto-informační výstava), publikace a distribuce informačních materiálů (např. brožura Rovné příležitosti dívek a chlapců ve vzdělání), provozování knihovny se speciální sekci „Feminismus a gender studies“ a Informačního centra pro rovné příležitosti žen a mužů. Velký důraz je kladen na spolupráci a podporu networkingu tematicky spřízněných organizací a institucí.

**e-mail: brno@nesehnuti.cz, zenskaprava@nesehnuti.cz
web: www.nesehnuti.cz, <http://zenskaprava.ecn.cz>**

5. Učebnice pro vysoké školy (Pedagogická fakulta Univerzity J. E. Purkyně) prezentuje: Mgr. Jana Valdřová, Ph.D. a Mgr. Renáta Cornejo, Ph.D.

Učebnice pro nesociologické směry magisterských a bakalářských studií a pro genderové semináře na středních školách.

Genderová kompetence by měla být nedílnou součástí profilu absolventek a absolventů nejen společenských věd, ale i oborů vysokoškolského studia. Uplatňování rovných šancí žen a mužů patří k prioritám Evropské unie. Opatření na jejich podporu budou úspěšná jen tehdy, když se podaří změnit smýšlení české veřejnosti o tzv. tradičních ženských a mužských rolích a z nich vyplývajících postoje, hodnotové žebříčky a životní volby. Učebnice seznamuje studující nesociologických směrů magisterských a bakalářských studií popř. studující středních škol s nejrůznějšími oblastmi, kde konzervativní postoje omezují svobodné utváření genderové identity a vytvářejí živnou půdu pro diskriminaci žen i mužů. Poukazuje na nástroje a mechanismy genderované společnosti, jež slouží k udržování, reprodukci a posilování hierarchií pohlaví. Zvláštní pozornost je věnována jazyku a řeči jako prostředku produkce hierarchií, jež však nebývá vědomě reflektován. Osvětluje politiky Evropské unie a českého státu na podporu rovných šancí. Významnou složkou učebnice je bibliografie s několika sty odkazy na zdroje informací pro ty, kdo by se chtěli problematikou dále zabývat.

6. Stínová zpráva (Otevřená společnost, o. p. s.)

prezentují: Ing. Petr Pavlík, Ph.D. a Mgr. Irena Smetáčková

V roce 2006 byla připravena druhá Stínová zpráva v oblasti rovného zacházení a rovných příležitostí žen a mužů. Stínová zpráva představuje alternativní pohled na aktivity vlády a jednotlivých ministerstev a dokumentuje plnění opatření, které jsou každoročně stanoveny vládou, respektive jednotlivými ministerstvy. Stínová zpráva se věnuje osmi tematickým oblastem, z nichž jednou je i školství, věda a výzkum. Kapitola o prosazování rovných příležitostí žen a mužů v resortu MŠMT popisuje legislativní, institucionální a personální zajištění politiky genderové rovnosti, analyzuje dokument Postupy a priority MŠMT při prosazování rovnosti žen a mužů a mapuje míru a charakter plnění jednotlivých opatření plánovaných pro rok 2005.

web: www.osops.cz/cz/projekty/genderova-rovnost/stinova-zprava/

7. Národní kontaktní centrum – Ženy a věda (Sociologický ústav AV ČR)

prezentuje: Mgr. Alice Červinková

NKC – ŽV je projektem oddělení Gender a sociologie Sociologického ústavu AV ČR. Centrum rozvíjí aktivity ve dvou základních liniích. První je podpora badatelek v účasti na evropském výzkumu, podpora rovných příležitostí ve vědě a výzkumu a podpora začínajících vědců a vědkyň, včetně vytváření praktických nástrojů k dosahování těchto cílů a předkládání doporučení pro tvorbu politik. Druhou linií je teoretické zkoumání na poli feministických epistemologií a vědních studií z genderového hlediska v souvislosti s otázkami produkce vědění, moci a genderu. Centrum realizuje řadu projektů, např. Mladé talentky (projekt navazuje na projekt Žena měsíce a jeho cílem je představovat úspěšné a zajímavé mladé badatelky). Centrum též vydává publikace, vlastní informační newsletter a online časopis Kontext: časopis pro gender a vědění. Centrum dále organizuje semináře pro studující „Bod zlomu“, workshopy a konference.

NKC – ŽV je projektem Sociologického ústavu AV ČR a je financován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR v rámci programu EUPRO (1P OK 459).

web: www.zenyaveda.cz

8. Genderové aspekty přechodů žáků a žákyně mezi vzdělávacími stupni (Sociologický ústav AV ČR)

prezentuje: Mgr. Irena Smetáčková

Výzkumný projekt Genderové aspekty přechodu žáků/yň mezi vzdělávacími stupni byl realizován Sociologickým ústavem Akademie věd České republiky v rámci programu výzkumu pro státní správu vyhlášeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Výzkumný projekt byl zahájen v květnu 2004 a zakončen v listopadu 2005. Cílem projektu bylo z genderového hlediska zmapovat přijímací řízení na jednotlivé stupně škol (od škol středních až po tzv. postdoc), a to jednak z perspektivy škol a jednak z perspektivy studujících. Důležitými tématy byly např. obsah a forma přijímacího řízení, volba další vzdělávací a profesní dráhy, zkušenosti s předcházejícím a stávajícím studiem, popis žakovské/studentké populace z genderového hlediska atd. Výzkum zahrnoval rozhovory s představiteli/kami škol (40 rozhovorů), rozhovory se studenty a studentkami (115 rozhovorů) a dotazník pro studující (2648 respondentů/ek). Projekt vyústil v interní výzkumnou zprávu a pro rok 2006 se připravuje vydání monografické publikace.

web: www.soc.cas.cz